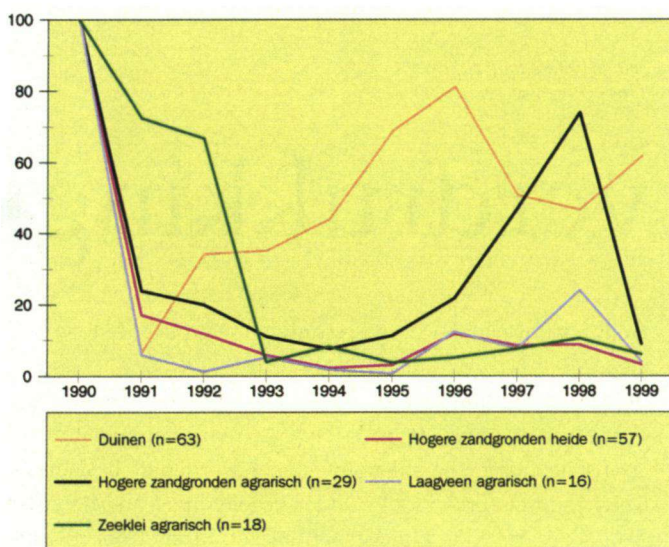

Het hooibeestje

Tekst: Chris van Swaay

Het Landelijk Meetnet Dagvlinders zorgt ervoor dat we goed weten welke soorten het goed doen in ons land en welke soorten aandacht nodig hebben. In Vlinders van november 2000 heeft u kunnen lezen hoe deze informatie verzameld wordt. In augustus 2000 werd van alle dagvlinders de ontwikkeling in de jaren negentig gegeven. In dit artikel zoomen we in op één soort: het hooibeestje.

Figuur 1: Index, berekend na het groeperen van de routes.

Het hooibeestje is al jaren een zorgenkindje. Tot en met het eerste jaar van het landelijk meetnet dagvlinders (1990) was het een gewone vlinder. Figuur 2 laat zien dat de soort op veel telplots in het hele land voorkwam en vaak talrijk was. Er waren veel routes waar meer dan 100 hooibeestjes werden geteld. In figuur 1 wordt de index gegeven zoals die is berekend na het groeperen van de routes tot regio's en begroeiingstypen. Onder de term agrarisch worden hier ook alle bermen en halfnatuurlijke graslanden meegenomen. Wat we nu natuurgebieden noemen waren in 1950 tenslotte vaak nog gewone boerengraslanden. In 1991 klapte de populatie in elkaar. Op de zeekleiroutes gebeurde dat wat later dan in de rest van het land, maar ook deze regio ontkwam niet aan de teloorgang. In 1992 was de vlinder erg dun gezaaid. Alleen op de vliegbasis Twenthe werden er nog aardig wat geteld. In de rest van het land zaten ze nog wel op veel plekken, maar de aantallen waren laag.

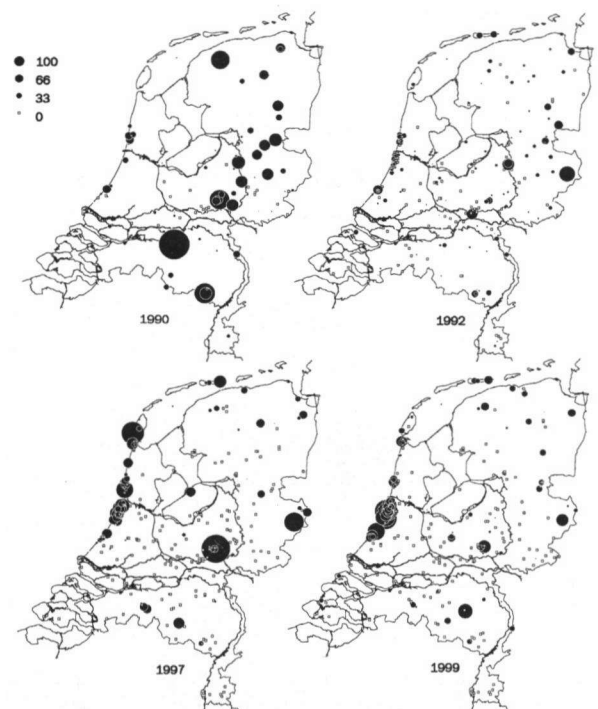
Hierna is de situatie sterk veranderd. In de duinen trad een snel herstel op. Vanaf 1995 ligt het aantal vlinders welis-

waar zo'n 30 tot 50% lager dan in 1990, maar vergeleken met de

heide en het agrarisch gebied in het laagveen en de zeeklei is de situatie er nog erg goed. In die laatstgenoemde gebieden is de trend sinds 1993 duidelijk: stabiel, maar beangstigend laag. Enige nuancering is hier overigens wel op zijn plaats, want deze indexen zijn natuurlijk gemiddelden. Figuur 2 laat zien dat het hooibeestje zowel in 1997 als in 1999 lokaal op enkele heidevelden op de Hoge Veluwe zelfs talrijk was. Maar dit woog nauwelijks op tegen de lage aantallen of zelfs het ontbreken op veel andere heiden.

In het agrarisch gebied op de hogere zandgronden lijkt de situatie zich na 1994 langzaam te herstellen. De enorme terugval in 1999 is dan ook moeilijk te verklaren. Figuur 2 laat echter zien dat het hooibeestje uit bijna heel Gelderland en Noord-Brabant is verdwenen. Alleen in het noorden is de situatie iets minder slecht. Wellicht dat de komende jaren meer duidelijkheid zullen geven over het wel en wee van het hooibeestje in Nederland. Of moeten we al gaan denken over een nieuwe naam: het duinhooibeestje?

Figuur 2: Het hooibeestje tussen 1990 en 1999.